

avtorji:

- Tilen Basle
- Damijan Denac
- Katarina Denac
- Gregor Domanjko
- Jernej Figelj
- Primož Kmecl
- Urša Koce
- Neža Kocjan
- Tanja Šumrada

3

5

fotografi:

- 3: Kajetan Kravos
- 5: H. M. Berg
- 6: Petr Voříšek
- 7: Dominik Bombek
- 10: Tilen Basle
- 12: Dušan Klobasa

1// DOPPS sodeluje pri ustanovitvi LAS po Sloveniji

V jesenskih mesecih smo se na društvu pridružili ustanoviteljem šestih Lokalnih akcijskih skupin (LAS) po Sloveniji. LAS je pogodbeno partnerstvo med organizacijami in posamezniki iz javnega sektorja, civilne družbe in gospodarstva, ki se na območju več občin združijo z namenom spodbujanja lokalnega razvoja. Ta poteka v obliki pobude "od spodaj navzgor", kar pomeni, da deležniki sami identificirajo lokalne potrebe ter v skladu z njimi pripravijo strategijo in projekte. Z našim znanjem in pobudami s področja ohranjanja narave smo tako aktivno sodelovali v akcijskih skupinah Barje, Bogastvo podeželja, Istra, Sožitje med mestom in podeželjem, UE Ormož in TOTILAS. TŠ

2// Na podeželju nič novega

Rezultati monitoringa ptic kmetijske krajine žal potrjujejo slutnjo, da živimo v vse slabšem okolju. Po osmem zaporednem letu popisov se vse bolj jasno in zanesljivo kaže, da število ptic v slovenski kmetijski krajini upada. Leta 2015 je gneznilo v slovenski kmetijski krajini 28,6 odstotka manj ptic kot leta 2008. Od nabora 29 vrst, ki sestavljajo indeks, populacija upada 15 vrstam, pet vrst je stabilnih, za sedem vrst trend ni jasen ali ni statistično značilen, samo dvema vrstama pa populacija narašča. Posebej slabo gre rjavi penici, poljskemu škrlancu, grilčku, prosniku, divji grlici in repni-

ku. Populacijski trend omenjenih vrst kaže statistično značilen strm upad. Najslabše gre repniku in divji grlici, katerih populacija je v omenjenem obdobju upadla kar za 72,3 % (repnik), oziroma 64,3 % (divja grlica). V samo osmih letih se je število divjih grlic več kot prepolovilo, repnikov pa je samo še četrto toliko, kot jih je bilo leta 2008! Bolje gre kmečki lastovki ter pogorelčku. Le njuni populaciji sta se v tem obdobju povečali, populacija pogorelčka je skoraj enkrat večja kot leta 2008. Indeks jasno kaže, da je s slovensko in evropsko kmetijsko politiko nekaj zelo narobe in da nam v takšni obliki, kakršni je sedaj, samo kvari življenjski prostor. Ob nespremenjenem načinu upravljanja z zemljo lahko v prihodnje pričakujemo, da bodo poleg južne postovke in zlatovranke v kratkem izumrle tudi nekatere druge ptice, ki so značilne za kmetijsko krajino.

Tudi letos je bil popis ptic kmetijske krajine uspešen samo zaradi srčnih popisovalcev, ki v svojem prostem času in na svoje stroške popisujejo ptice slovenske kmetijske krajine. V letu 2015 so to bili: Aleksander Kožina, Aleš Tomažič, Andrej Hudoklin, Barbara Vidmar, Dare Fekonja, Franc Bračko, Gregor Bernard, Gregor Domanjko, Igor Gajšek, Ivan Kljun, Matej Gamser, Mateja Berce, Peter Krečič, Robi Gjergjek, Rudi Tekavčič, Tomaž Berce, Tomaž Remžgar in Tomi Trilar, od zaposlenih pa Borut Rubinič, Dominik Bombek, Igor Brajnec, Jernej Figelj, Katarina Denac, Luka Božič, Matjaž Premzl, Primož Kmecl, Tilen

Basle, Tomaž Mihelič, Urša Koce in Željko Šalamun. JF

3// Kaj se dogaja s smrdokavrami in prepelicami na Goričkem

Smrdokavra in prepelica sta kvalifikacijski vrsti območja Natura 2000 Goričko, za kateri smo v okviru projekta Gorički travniki pripravili metodologijo spremljanja številčnosti in napravili popis. Na izbranih popisnih površinah smo med aprilom in junijem 2015 zabeležili 23 pojočih samcev smrdokavre in 16 pojočih samcev prepelice. Obe vrsti sta na Goričkem od leta 1997, ko so bili opravljeni prvi sistematični ploskovni popisi, številčno močno nazadovali. Sedanja populacija smrdokavre šteje 20-40 parov, prepelice pa 60-90 pojočih samcev. Ugotovili smo, da smrdokavre iz leta v leto zasedajo ista gnezdišča, zato bo eden prihodnjih varstvenih ukrepov tudi sklenitev pogodbenega varstva z lastniki za natančno določena sadna drevesa z dupli. Zanj je zelo pomembno tudi ohranjanje (ekstenzivno obdelanih) travniških površin, kolovozov, travnatih dvorišč in košenih robov cest. Za upad populacije prepelice je verjetno odgovornih več dejavnikov, med drugim lov na selitvi (Sredozemlje, severna Afrika) in velike spremembe v kmetijski praksi v zadnjih desetletjih, kot na primer povečana uporaba pesticidov, zmanjševanje deleža ekstenzivnih travnikov, povečevanje posameznih njihovih površin, kjer poteka simultana žetev